

וַיָּבֵא אֶת־הַבָּדִים בַּטַּבַּעַת עַל צִלְעַת הַמִּזְבֵּחַ
 לְשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם נָכוֹב לָחַת עֲשֵׂה אֹתוֹ: ם
 ה וַיַּעַשׂ אֵת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֵת כַּנּוֹ נְחֹשֶׁת בְּמִרְאֵת
 הַצַּבָּאֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ם ט וַיַּעַשׂ
 אֶת־הַחֲצֵר לַפֶּאֱתָוּן נָגַב תִּימָנָה קִלְעֵי הַחֲצֵר שֵׁשׁ
 מִשּׁוֹר מֵאָה בְּאַמָּה: ן עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם
 עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעֲמוּדִים וְחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף:
 ן וּלְפֶאֱתָוּן צָפוֹן מֵאָה בְּאַמָּה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים
 וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעֲמוּדִים וְחֲשֻׁקֵיהֶם
 כֶּסֶף: ן יב וּלְפֶאֱתָוּיִם קִלְעִים חֲמִשִּׁים בְּאַמָּה
 עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנִיָּהֶם עֲשָׂרָה וְוֵי הָעֲמוּדִים
 וְחֲשֻׁקֵיהֶם כֶּסֶף: ן יג וּלְפֶאֱתָוּת קִדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים
 אַמָּה: ן יד קִלְעִים חֲמִשִּׁים עֲשָׂרָה אַמָּה אֶל־הַכֶּתֶף

ת"א (יד) קלעים חמש עשרה. עירובין ב: זכמים נט:

רש"י

לח (ז) נבוב לחת. נבוב הוא חלול וכן (ירמיה נ"ז כ"א) ועציו ארבע אצבעות נבוב: נבוב
 לחת. הלוחות של עצי שטים לכל רוח והחלל באמצע: (ח) במראות הצובאות. בנות ישראל
 היו בידן מראות שרואות בהן כשהן מתקשטות ואף אותן לא עכבו מלהציא לגדבת המשכן והיה
 מואס משה בהן מפני שעשויים ליצר הרע א"ל הקצ"ה קבל כי אלו חציבין עלי מן הכל שעל ידיהם
 העמידו הנשים לצאות רבות במצרים כשהיו בעליהם יגיעים צעבודת פוך היו הולכות ומוליכות
 להם מאכל ומשתה ומאחילות אותם ונוטלות המראות וכל אחת רואה ענמה עם בעלה במראה
 ומשדלתו בדברים לומר אני נאה ממך ומחוך כך מציאות לצעליהם לידי תאוה וזקקות להם

העמק דבר

הניצונום של אש לארץ. וכל זה לא היה לורך ונתבאר שם שהיה המנוח במוצח המילון שיהא
 למנוח שעשה שלמה שהיה גדול ורחב ידים, צללאל מציא את הבדים צטבעות כמו בארון
 משא"כ של משה: (ז) ויבא את הבדים וגו'. הקודש, וביאר הכמוז שהציא על כלעות המנוח,
 כמבואר בפ' הנווי (כ"ז ז') והוצא את צדיו, היינו שהבדים ילאו משני לדי המנוח באופן שיהא

אונקלוס

תעו

וְאָעִיל יִת אֲרִיתָא בְּעֻקְתָּא עַל סְמָרֵי מְדַבְחָא לְמִיטַל יְתִיה בְּהוֹן חֲלִיל לֹחִין
עֵבֶד יְתִיה: ה וְעֵבֶד יִת פִּיּוֹרָא דְנִחְשָׂא וְיִת בְּסִיסִיָּה דְנִחְשָׂא בְּמַחְזִית נְשִׂיא דִּי
אַתָּין לְצִלָּאָה בְּתַרְע מְשַׁפֵּן זְמָנָא: ט וְעֵבֶד יִת דְרֵתָא לְרוּחַ עֵיבֶר דְרוּמָא סְרְדִי
דְדֵרְתָא דְבוּיָן שְׁזִיר מָאָה בְּאַמִּין: י עֲמוּדֵיהוֹן עֲסָרִין וְסַמְכֵיהוֹן עֲסָרִין דְנִחְשָׂא
וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשֵׂיהוֹן כְּסָף: יא וְלָרוּחַ צְפוּנָא מָאָה אַמִּין עֲמוּדֵיהוֹן עֲסָרִין
וְסַמְכֵיהוֹן עֲסָרִין דְנִחְשָׂא וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשֵׂיהוֹן כְּסָף: יב וְלָרוּחַ מְעַרְבָא סְרְדִין
חֲמִשִּׁין אַמִּין עֲמוּדֵיהוֹן עֲסָרָא וְסַמְכֵיהוֹן עֲסָרָא וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשֵׂיהוֹן כְּסָף:
יג וְלָרוּחַ קְדוּמָא מְדִינְחָא חֲמִשִּׁין אַמִּין: יד סְרְדִין חֲמִשׁ עֲסָרֵי אַמִּין לְעֵבְרָא

רש"י

ומתעברות ויולדות שם שנאמר (שיר ח' ה') תחת התפוח עוררתוך וזה שנאמר במראות הנוצחות.
ונעשה הכיור מהם שהוא לשום שלום בין איש לאשתו להשקות ממים שנחוכו למי שקנא לה בעלה
ונסתרה. ותדע לך שהן מראות ממש שהרי נאמר ונחשת התנופה שנעים ככר וגו' ועש צה וגו'
וכיור וכנו לא הוזכרו שם. למדת שלא היה נחשת של כיור מנחשת התנופה כך דרש רבי תנחומא.
וכן תרגם אונקלוס במחזין נשיא והוא תרגום של מראות מירואיר"ש זלע"ז (שפיעגעל). וכן מצינו
בישעיה (ישעיה ג' כ"ג) והגליונים מתרגמינן ומחזיתא: אשר צבאו. להביא נדבחה:

העמק דבר

ראוי למשא, וצפ' תרומה נתבאר הענין בטעם: (ח) במראות הצבאות אשר צבאו פתח אדה" מועד. ע' פרש"י ורמז"ן, והרמז"ן הוסיף להסביר מדוע בחרו לעשות במראותיהן כיור וכנו משום מי סוטה, וז"ל שכבר נאמרה וידעו פרשת סוטה. ועדיין קשה כפל לשון אשר צבאו, ומה מקרא חסר הנוצחות פתח אהל מועד, ונראה ע"פ מאמרים בצרכות [י"ו א'] הני נשי צמאי זמין בצמנוי גבריייהו בי מדרשא, וצפ' בלק (כ"ד ו') עה"פ כנחלים נטיו נתבאר יותר זכות הנשים להביא התלמידים ללימודן ע"י שהן מספיקות אוחס, ועל כן בזכות מרים ירד הבאר, שהוא מקוה טהרה המביא לידי קדושה, כמו נשים שמביאין את אחרים לידי קדושת תורה ועבודה, ומשום זה אמרו צמו"ק דכ"ח דלמה נסמכה מיתת מרים לפרה אדומה לומר מה פרה מכפרת כך מיתת מרים מכפרת, ופרה אין צה קדושה אלא טהרה שמביאה לידי קדושה, כך מרים הזדיקת ה' נדקתה להביא אחרים לתלמוד תורה, ולמדה את אחרות לידי כך, ועי' ס' ויקרא ו' י"ט מש"כ שם, ע"כ בחרו את הכיור וכנו שמביאין לידי קדושת עבודה. ועוד יש הוספה בכיור וכנו

שהביאו גם לידי קדושת התורה, שהרי משה רבינו שהיה נכנס צאהל מועד לא לבש בגדי כהונה כידוע בתענית דף י"א, ומ"מ היה מחויב ברחינה כמבואר להלן מ' ל"א ורחצו משה ואהרן ממנו, וכמש"כ לעיל ל' כ"א שהצא לאהל מועד אפי' בלי לורך עבודה טעון קידוש ידים ורגלים כדמנן בכלים פ"א, ומשה רבינו כשנכנס לאהל מועד תדיר הוא רק לתלמוד תורה, שהיה אור המנורה מועיל שם כמש"כ לעיל בכ"מ, מש"ה אוחן הנשים שזכו במצוה זו לאתנוי אינשי בי מדרשא וכו' לעצמן לעשות במראותיהן כיור וכנו, ונמצא פירוש במראות הצבאות. הנשים הללו שכנו עצמן במעשיהן להקרא בשם הנוצחות, ומפרש המקרא את מי הביאו, אשר צבאו פתח אדה" מועד. התלמידים שנצאו תמיד פתח אהל מועד, שהרי היה ישיבה לפני אהל משה עד שלא הוקם המשכן שנקרא אהל מועד, או לפני המשכן אח"כ, והמה הנשים סיעו שיצאו ע"פ שהבינו כל נרכיבם, מש"ה נקראו הנשים נוצחות: (יב) וצבאות ים. ורוחב החצר לא כתיב כאן, דזה לא שייך להאומנים אלא להמקימים, ולא מיירי אלא בקלעים, אבל צווי הזהיר את המקימים